

29.5.2023

KIRJOITTAJAOHJEET: KOTITALouden VUOSIKIRJA 2024

Kotitalouden vuosikirja julkaisee kotitalousosaamista ja -alaa käsitteleviä artikkeleita, katsauksia ja puheenvuoroja sekä alan uutisia ja kirjallisuusarviointeja. Kirja ilmestyy kerran vuodessa. Kirjoitukset julkaistaan suomeksi tai ruotsiksi sekä mahdollisesti lyhennelmä toisella kotimaisella kielellä sekä englanniksi.

Artikkeleita on mahdollisuus julkaista vain rajoitettu määrä. Julkaistavien artikkelien valinnan tekee toimitusneuvosto. Yhtenä valintakriteerinä on sisällön osuvuus teemaan. Vuosikirjan tema ilmoitetaan vuosittain kirjoittajakutsun yhteydessä.

Julkaisuoikeudet

Kotitalouden vuosikirjassa julkaistavien artikkeleiden tulee olla alkuperäisiä ja uutta tietoa tarjoavia; suoria käännöksiä muilla kielillä jo julkaistuista artikkeleista tai lyhennelmiä aiemmista suomenkielisistä julkaisuista ei julkaista, vaan artikkelissa pitää olla oma, kirjoittajan jo aiemmin julkaistusta tekstistä poikkeava näkökulmansa, vaikka lähtökohtana olisikin sama aineisto. On syytä huomata, että myös oman, aiemmin julkaistun tekstin käyttäminen ilman asianmukaisia lähdemerkintöjä on plagioimista.

Kotitalouden vuosikirjan julkaisijalla (Kotitalousopettajien liitto ry) on oikeudet julkaista kaikki sille tarjotut kirjoitukset lehden painetussa versiossa, Kotitalouden vuosikirjan verkkosivuilla tai muussa lehden sähköisessä muodossa.

Julkaisuoikeutta varten kirjoittajat allekirjoittavat kirjoittajasopimuksen. Jos Kotitalouden vuosikirjalta haetaan tekstin julkaisuoikeutta muualla, pyydetään tässä tapauksessa aina myös kirjoittajan suostumus.

Kirjoittajalla on oikeus kopioida tai tehdä yksittäisiä elektronisia kopioita artikkelistaan omaan yksityiseen käyttöön sekä opetuskäyttöön edellyttäen, että kopioita ei tarjota myyntiin eikä niitä jaeta systemaattisesti julkisesti.

Kirjoittajalla on oikeus artikkelin julkaisemisen jälkeen käyttää artikkelia painetussa väitöskirjassa tai erikseen sovittaessa muissa julkaisuissa. Artikkelia tai selkeästi yhtenäistä versiota siitä ei saa julkaista painettuna tai sähköisesti, suomeksi tai muilla kielillä ilman Kotitalouden vuosikirjalta saatua lupaa.

29.5.2023

Kaikissa uudelleen julkaistuissa artikkeleissa on oltava merkintä aiemmasta julkaisusta Kotitalouden vuosikirjassa.

Julkaisuprosessi

Alla on kuvattu tutkimusartikkeleiden, asiantuntija-artikkeleiden ja vapaamuotoisten kirjoitusten julkaisuprosessit.

Tutkimusartikkelit käyvät läpi vertaisarvioinnin, ja siksi julkaisuprosessi on monimutkaisempi. Asiantuntija-artikkelit ja vapaamuotoiset kirjoitukset käyvät läpi kevyemmän julkaisuprosessin.

Asiantuntija-artikkelit ja vapaamuotoiset kirjoitukset

Pituudet

Asiantuntija-artikkelin ja vapaamuotoisen kirjoituksen tiivistelmän enimmäispituus on 2 000 merkkiä sisältäen välilyönnit. Painetussa Vuosikirjassa asiantuntija-artikkelin pituus on enintään 6 000 merkkiä sisältäen välilyönnit ja vapaamuotoisen kirjoituksen pituus on enintään 3 000 merkkiä sisältäen välilyönnit pituinen.

Tekstin tyyli

Asiantuntija-artikkeleissa toivotaan, että tekstin rakenne on tieteellistä artikkelia vapaampi. Tekstissä kannattaa käyttää konkreettisia tapausesimerkkejä ja käytännön kuvauksia lukijaa kiinnostavalla tavalla. Asiantuntija-artikkelien teksti on napakkaa ja menee suoraan asiaan. Tekstiä ei taustoiteta liiaksi jo tutuilla asioilla.

Olennaista on, että kirjoittaja tuo asiantuntijan näkökulman tekstiin: mitä hän haluaa sanoa, miksi tutkimus on tärkeä, minkä käytännön ongelman se ratkaisee, mitä tutkimuksen löydökset nostavat esiin.

Asiantuntija-artikkeleiden lisäksi, haastattelutyypiset kevyemmät jutut ja "tarinat" sekä aidot esimerkit ammattikorkeakoulujen yhteistyöstä yritysten, kansainvälisten kumppanien tai muiden toimijoiden kanssa ovat tervetulleita.

Kirjoitusvaiheessa on hyvä miettiä artikkelin tarkempi kohderyhmä, eli ketä sisältö erityisesti kiinnostaa ja kenelle artikkelista voidaan tiedottaa. Aiheen käsittelyssä tulisi huomioida koko kotitalousala perusopetuksesta tieteelliseen tutkimukseen sekä liike-elämään, kuten työelämä ja yrittäjät.

Artikkeleissa kannattaa hyödyntää omia verkostoja esimerkiksi yhteiskirjoittamisen muodossa.

29.5.2023

	<p>Lähteet eivät nouse tekstissä liian suureen rooliin; teksti tavoittelee asiantuntijalukijoita työelämässä. Linkit, kuvat ja taulukot elävöittävät tekstiä.</p>
Kielenhuolto	<p>Kirjoittajan tulee huolehtia artikkelinsa kielenhuollosta ja tarvittaessa luetuttaa se kielenhuollon asiantuntijalla.</p> <p>Asiantuntija-artikkelin ja vapaamuotoisen kirjoituksen julkaisuprosessi kuvataan alla:</p>
Julkaisuprosessi	<p>Asiantuntija-artikkelista ja vapaamuotoisesta kirjoituksesta lähetetään toimitusneuvoston katselmointiin tiivistelmä, jonka enimmäispituus on 2 000 merkkiä sisältäen välilyönnit.</p> <p>Toimitusneuvosto arvioi saapuneet tiivistelmät, jolloin huomioidaan mm. se, onko kirjoittaja noudattanut Kotitalouden vuosikirjan kirjoitusohjeita, ja täyttääkö kirjoitus sille asetetut odotukset sekä tyylin, kielen että sisällön osalta.</p> <p>Toimitusneuvosto saattaa ehdottaa kirjoittajalle joitain muutoksia tai artikkelityypin muutosta. Jos tiivistelmä täyttää odotukset, hyväksyy toimitusneuvosto kirjoituksen julkaistavaksi, ja ilmoittaa siitä kirjoittajalle.</p> <p>Kun asiantuntija-artikkeli tai vapaamuotoinen kirjoitus on hyväksytty, tulee kirjoittajan vielä käydä teksti huolellisesti läpi ja tarkistaa sekä tekstin sisältö että kieliasu. Kirjoittaja vastaa myös lopullisen, taittoon lähtevän version kielenhuollosta.</p> <p>Asiantuntija-artikkelista lähetetään lopullinen versio, joka on enintään 6 000 merkkiä sisältäen välilyönnit. Vapaamuotoisesta kirjoituksesta lähetetään lopullinen versio, joka on enintään 3 000 merkkiä sisältäen välilyönnit. Asiantuntija-artikkelit ja vapaamuotoiset kirjoitukset julkaistaan Kotitalouden vuosikirjan painetussa versiossa. Kun kirjoitus on taitettu, lähetetään se vielä kirjoittajalle tarkistettavaksi. Tällöin tekstiin muutetaan enää taitossa tapahtuneet virheet.</p>
Tutkimusartikkelit	
Pituus	<p>Tutkimusartikkeleiden tiivistelmän enimmäispituus on 2 000 merkkiä sisältäen välilyönnit. Painetussa Vuosikirjassa julkaistaan enintään 6 000 merkin pituinen lyhennelmä, ja Artikkelit kokonaisuudessaan julkaistaan Vuosikirjan verkkosivuilla. Tämän enimmäispituus on 60 000 merkkiä,</p>

29.5.2023

Julkaisuprosessi

sisältäen välimerkit. Lähdeviitteet, kuvatekstit ja taulukkojen tekstit eivät sisälly merkkimäärään.

Tutkimusartikkelin julkaisuprosessi kuvataan alla:

Tutkimusartikkeleista lähetetään toimitusneuvoston katselmointiin tiivistelmä, jonka enimmäispituus on 2 000 merkkiä sisältäen välilyönnit.

Toimitusneuvosto arvioi saapuneet tiivistelmät, jolloin huomioidaan mm. se, onko kirjoittaja noudattanut Kotitalouden vuosikirjan kirjoitusohjeita, ja täyttääkö kirjoitus tieteelliselle tekstille asetetut odotukset sekä tyylin, kielen että sisällön osalta. Toimitusneuvosto saattaa ehdottaa kirjoittajalle joitain muutoksia. Jos tiivistelmä pääosin täyttää odotukset toimitusneuvosto päättää artikkelin lähettämisestä vertaisarvioitavaksi.

Kun tutkimusartikkeli on hyväksytty vertaisarviointiin, toimitus ilmoittaa siitä kirjoittajalle, ja kirjoittaja toimittaa sovituksessa ajassa valmiin anonymisoidun tutkimusartikkelin vertaisarvioitavaksi.

Toimitusneuvosto etsii yksilöllisesti kullekin tutkimusartikkelille sopivat asiantuntijat. Julkaistavaksi tarjotut tutkimusartikkelit arvioi kaksi asiantuntijaa. Kirjoittajat ja arvioijat eivät tiedä toistensa nimiä. Jos käsikirjoitus liittyy selvästi kahteen eri tieteenalaan, arvioijat pyritään valitsemaan molemmista tieteenaloista.

Toivomme arvioijiltamme lausuntoa noin kuukauden kuluessa. Kirjoittajalle lähetetään tiedot arvioista, kun toimitusneuvosto on saanut molemmat arviot.

Tämän jälkeen kirjoittajan tulee harkintansa perusteella muokata artikkeliaan näiden asiantuntijoiden kommenttien mukaan. Kirjoittajalla on kuukausi aikaa muokkauksien tekemiseen. Kirjoittajia voidaan myös pyytää lähettämään kirjoitus uudelleen, jolloin muokattu tutkimusartikkeli arvioidaan kokonaan uutena käsikirjoituksena seuraavaan julkaisuun.

Muokattu artikkeli ja sen korjausseloste lähetetään uudelleen arviointiin. Lausunnon pohjalta tehdään lopullinen päätös käsikirjoituksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Toimitusneuvosto voi hylätä tutkimusartikkelin myös muissa arviointivaiheissa lausuntojen pohjalta tai kokonaisharkintaansa

29.5.2023

nojaten. Hylkääminen tarkoittaa sitä, että Kotitalouden vuosikirja ei julkaise artikkelia.

Kun tutkimusartikkeli on hyväksytty, tulee kirjoittajan vielä käydä teksti huolellisesti läpi ja tarkistaa sekä tekstin sisältö että kieliasu. Kirjoittaja vastaa myös lopullisen, taittoon lähtevän version kielenhuollosta. Tutkimusartikkeleista lähetetään lyhennelmä (enintään 6 000 merkkiä sisältäen välilyönnit), joka julkaistaan Kotitalouden vuosikirjan painetussa versiossa; koko artikkeli (enintään 60 000 merkkiä sisältäen välilyönnit), joka julkaistaan Kotitalouden vuosikirjan verkkosivuilla; sekä mahdollisesti tiivistelmä (enintään 1 000 merkkiä sisältäen välilyönnit) toisella kotimaisella kielellä sekä englanniksi. Lähdeviitteet, kuvatekstit ja taulukkojen tekstit eivät sisälly merkkimäärään.

Kun lyhennelmä on taitettu, lähetetään se vielä kirjoittajalle tarkistettavaksi. Tällöin tekstiin muutetaan enää taitossa tapahtuneet virheet.

Tiivistelmät

Suomen- tai ruotsinkielisistä artikkeleista tehdään tiivistelmä toisella kotimaisella kielellä. Tiivistelmässä voi olla esimerkiksi artikkelin avainlauseet. Sopiva pituus on enintään 1 000 merkkiä sisältäen välilyönnit. Tiivistelmä ei sisälly artikkelin merkkimäärään.

Anonymisointi

Tutkimusartikkeleiden käsikirjoituksesta poistetaan henkilöllisyyteen viittaavat lähdeviitteet, joista lukija voi yhdistää kirjoittajan tekstiin, kuten "Aiemmassa tutkimuksessamme...". Tarvittaessa poistetun viittauksen paikan voi merkitä esim. (X200y). Neutraaleja viittauksia aiempiin omiin julkaisuihin ei tarvitse poistaa.

Viittaukset palautetaan tekstiin ja lähdeluetteloon artikkelin julkaisuun hyväksymisen jälkeen.

Myös asiakirjan kirjoittajatiedot on anonymisoitava.

Lähteiden merkitseminen ja viittauskäytännöt

Tutkimusartikkeleissa käytetään APA-viittaustyyliä.

Lähdeluettelo merkitään aina tekstin loppuun.

Lähdeluettelo sisältää tekijän, julkaisuvuoden, julkaisun ja/tai artikkelin nimen, kustantajan ja kustantajan kotipaikan (sekä

29.5.2023

loppuviitteissä lisäksi sivunumeron). Tekstissä lähdeviitteet merkitään: (Aaltonen 2008, sivunumero).

Verkkolähteiden osalta lähdeluettelo tai viitteet sisältävät aineiston nimen (jos kyse on painettuihin lähteisiin verrattavasta materiaalista em. tiedot), verkkosivun osoitteen ja päivämäärän, jolloin lähdettä on käytetty. Tekstissä käytetään aktivoituja linkkejä viitatuille verkkosivuille.

Lähteiden tiedot eivät sisälly artikkelin merkkimäärään.

Tekstin muotoilu

Tiedostojen on oltava Kotitalouden vuosikirjan asettelulla: lataa tiedostopohja: <http://www.kotitalousopettajat.fi/wp-content/uploads/2023/06/230629-Kotitalouden-vuosikirjan-tiedostopohja.docx>.

Teksti tasataan vasempaan reunaan (ei keskitetä). Tekstissä ei käytetä automaattista tai manuaalista tavutusta tai kappaleiden sisennyksiä.

Pisteen jälkeen on yksi välilyönti, ei kahta. Kappaleen rivin välityksessä ei käytetä automaattisia välityksiä, vaan kappaleen vaihto ilmaistaan tyhjällä rivillä (enter-lyönti).

Pääotsikon lisäksi tekstissä saa olla korkeintaan kaksi otsikkotasoa. Pää- ja alaotsikot muotoillaan selkeästi, jotta niiden eri tasot ilmenevät lukijalle. Tekstiä ei aloiteta väliotsikolla vaan ingressimäisellä lukijan mielenkiinnon herättävällä tekstillä.

Taulukot, kuviot ja kuvat Taulukot, kuviot ja kuvat numeroidaan juoksevasti. Ne sijoitetaan tekstissä oikeille paikoilleen, ei käsikirjoituksen loppuun. Kuvioden ja kuvien otsikot merkitään kuvan alapuolelle ja taulukon otsikko taulukon yläpuolelle.

Valokuvat

Kuvat elävöittävät tekstiä. Jokaisen artikkelin yhteyteen toivotaan ainakin yksi aiheeseen liittyvä valokuva, joka houkuttelee lukijan avaamaan ja lukemaan artikkelin.

Kuvan resoluution on oltava riittävä painettuun julkaisuun. Painetun resoluutio on 300 pistettä tuumalla, josta voi hyvin laskea tarvittavan koon. 10 x 15 cm kuvaan riittää n. 1200x1800 pix. Otsikko kuvaan tarvitaan parempiresoluutioinen kuva.

Jos kirjoittajalla itsellään ei ole kuvaa, yleisiä kuvituskuvia voi tiedustella oman organisaation viestinnästä. Muussa

29.5.2023

tapauksessa toimitus valitsee artikkelin yhteydessä käytettävän (kuvapankki)kuvan.

Kirjoittajatiedot

Artikkelin alkuun listataan kaikkien kirjoittajien tiedot: Etunimi Sukunimi, koulutus ja titteli, organisaatio ja sähköpostiosoite. Nämä tiedot eivät sisälly artikkelin merkkimäärään.

Tutkimusartikkeleille tämä tehdään vertaisarvioinnin ja julkaisuun hyväksymisen jälkeen.

Asiasanat

Artikkeliin liitetään 3–7 kirjoituksen sisältöä mahdollisimman hyvin kuvaavaa asiasanaa. Merkitse asiasanaksi myös koulutusala.

Asiasanat sijoitetaan lähteiden perään.

Tallennus ja tallennusmuodot

Tiedosto nimetään kirjoittajan nimellä.

Tekstien tallennusmuoto on word-dokumentti (doc tai docx) tai rtf (ei PDF).

Kuvista ja kuvioista lähetetään erillinen listaus, jossa on selkeästi tunnistettavissa kuva tai kuvio, ja selkeästi yhdistettävissä kuvateksti tai muu julkaisuun tarkoitettu selite.

Kuvat ja kuvat toimitetaan erillisinä kuvatiedostoina sähköpostitse. Lähetä jokaisesta kuvioista (esim. Microsoftin Office-ohjelmilla tehdyt piirroukset) myös alkuperäinen tiedosto.

Kuvat ja kuvio nimetään niin, että ne yksiselitteisesti vastaavat kuvien ja kuvioiden listassa ilmoitettuja kuvia ja kuvioita.

Valokuvat lähetetään korkearesoluutioisena tiedostona (esim. jpg tai png).

Ennen lähettämistä

Muista vielä tarkistaa oikeinkirjoitus. Tarkista myös, että lähdeluettelo on aakkosjärjestyksessä ja että kaikille luettelon lähteille löytyy vastaava viittaus tekstistä. Samoin tarkista, että kuvioihin, kuviin ja taulukoihin on viitattu tekstissä.

Lähettäminen

Kirjoitukset lähetetään .doc-, .docx- tai .rtf-tiedostona.

Tutkimusartikkelista lähetetään hyväksyttäväksi ja arvioitavaksi vain anonymisoitu versio.

29.5.2023

Asiantuntija-artikeleita ja vapaamuotoisia kirjoituksia Ei tarvitse anonymisoida.

Aineistot lähetetään osoitteeseen
toimisto@kotitalousopettajat.fi.

Julkaisulupa

Kotitalousopettajien liitto ry noudattaa käytäntöä, jossa kirjoittajat antavat julkaisuoikeuden toimittamaansa materiaaliin ja sitoutuvat noudattamaan Kotitalousopettajien liitto ry julkaisuehtoja. Kirjoittaja hyväksyy julkaisuehdot lähettämällä artikkelin julkaistavaksi.